

УДК 74.01/.09

Демищенко О.І.¹

¹ проф. НУ «Запорізька політехніка», засл. худож. України

ШВИДКИЙ ЕТЮД У ЖИВОПИСУ

Академічний живопис є однією з основних фундаментальних дисциплін в спеціальності «Дизайн». Принципи глибокого вивчення живописної майстерності є для студента-дизайнера основою для створення дизайну високого рівня.

Основною формою вивчення дисципліни «Живопис» є етюд з натури.

Години, які виділені на постановку згідно програми, мінімальні, тому потрібно швидко писати одразу, точно бачити, не повертатися до того, що вже написано спочатку: писати «а-ля прима».

Техніка живопису «а-ля прима» актуальна при роботі маслом на природі, при написанні етюдів «на стан», де дуже швидко потрібно перенести на полотно побачене. Приклад – весняний пленер, він особливий, він «очищає палітру». Після зимової роботи художника в майстерні вихід на природу і тут його зустрічають сонце, чисті яскраві кольори ранньої весняної зелені, цвітіння садів. Але погода навесні мінлива: світить сонце, через годину похмуро, а іноді і грозовий дощ. І все це потрібно миттєво передати на полотні. Уміння працювати в техніці «а-ля прима» дуже доречне, брати відразу точні кольори стану природи, інакше може все миттєво змінитися. А морський пейзаж? Подув вітер – чекай зміни стану, хмари починають швидко нестися, сонце то вийде, то зайде, море стає іншого кольору і необхідно без зволікання в техніці «а-ля прима» розкласти всі плями на полотні – показати точно побачений пейзаж. Треба вміти з сирих фарб палітри дати прекрасний живопис. Застосувати техніку лесування, як в тривалих роботах, тут неможливо.

У техніці «а-ля прима» рисунок рекомендовано робити не вугіллям, як в тривалих постановках, а пензлем, як у східному живопису. Робота пензлем тренує руки і очі точно опановувати формою, «брати» колірні відносини, бачити цілісно, швидко.

Важливо відзначити, що майстри живопису знали, що писати «а-ля прима» – писати один раз. Масляна фарба не виносить, коли наноситься поверх напівсухого шару. Тому, роботу «а-ля прима» необхідно закінчити відразу. Писати можна по сирій фарбі, за один сеанс. Все це досягається практикою самого художника, ми можемо вказати тільки той чи інший метод, як писати з натури.

Студенти-дизайнери використовують у живопису переважно фарби на водяній основі – акварель та гуаш.

При навчанні живопису студентів-дизайнерів більш раціональним виявляється зосередження на опрацюванні техніки «а-ля прима» на вологому папері. Цей спосіб має назву «англійська акварель», бо виник у вологому кліматі Англії на початку XIX століття. Живопис «а-ля прима» на вологому папері найбільш відповідає умовам зображення форми в середовищі, завдяки можливості застосування різних прийомів нанесення фарб та різноманітних методів моделювання фактури. Короточасні етюди, створені за один сеанс, відрізняються свіжістю фарб і ніжністю гармонійних сполучень.

У живопису колір завжди гармоніює з формою, збагачує її. В техніці «а-ля прима» можливо передати як максимально узагальнене зображення натури (образ моделі без подробиць), так і найтонші деталі форми.

Навички, набуті у роботі над етюдами за один сеанс, допоможуть художнику грамотно організувати процес виконання тривалої постановки.

Прикладом прекрасного живопису «а-ля прима» може бути Костянтин Коровін «Натюрморт» 1916р., «Жіночий портрет», 1917 р.. «Вулиця в Виши»; Фонвінзін «Портрет Т.Б. Князевої» та багато інших художників які працювали в техніці «а-ля прима».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Демиденко О.І. Аналіз методики викладання дисципліни «Академічний живопис» для студентів спеціальності «Дизайн» у технічних університетах [Текст] / О.І.Демиденко // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв.-2011.– №2. - С. 103-106.
2. Поддубко К.В. Живописные материалы, применяемые в учебном процессе. [Текст] / К.В. Поддубко // Збірник матеріалів XV наукової конференції «Молода мистецька наука України». – Харків: ХДАДМ, 2012. – С.105-107.
3. Эдвардс Бетти. Цвет [Текст] / Бетти Эдвардс – Минск: Попурри, 2011. – 224с.: ил.